

CITATELJI! Prosim, poglejte na številke poleg ovra za dan, ke Vaša naroč spončna je list Vaše imeti naročno. 1116 E. 12nd St. New York. Gospodarski pličano.

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1944 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 60 — Štev. 6

NEW YORK, MONDAY, MARCH 27, 1944 — PONEDELJEK, 27. MARCA, 1944

VOLUME LII. — LETNIK LII.

RUSI 50 MILJ OD PLOESTI

Rdeča armada je na 53 milj dolgi fronti dosegla do Pruta in je prvič, odkar se je vojna pričela pred 1110 dnevi, pognala Nemce iz ruske zemlje.

Maršal Stalin je v svojem dnevnem povelju naznail, da je druga ukrajinska armada maršala Ivana S. Koneva dosegla do "državne meje" ter je ukazala iz 324 topov oddati po 24 strelov.

Nemška armada je bila vrzena čez Prut in na vnožje Karpatov.

Prva ukrajinska armada je medtem obkrožila Tarnopol in Kamene-Podolski v zapadni Ukrajini.

Moskva naznana, da je bilo okoli Kamene-Podolskega ubitih nad 8000 Nemcev, 1500 pa jih je bilo ujetih, 77 milj višje proti severozapadu rdeča armada uničuje nemško garnizijo v Tarnopolu!

Na svojem prodiranju proti Prutu je druga armada zavzela važno železniško križišče Belej v Besarabiji. Zavzela je tudi Falešti, 27 milj severovzhodno od ukrajinskega železniškega križišča Jassyja, skozi katero mesto imajo Nemci še edino železniško zvezo z južno Ukrajinom.

Ruska armada se sedaj nahaja približno 50 milj od petrojskih polj v Ploesti, ki imajo tak velik pomen za Hitlerjevo mehanizirano armado.

Maršal Stalin je v svojem dnevnem povelju povedal, da je rdeča armada v 13 mesecih napredovala 900 milj od Kavkaza do Pruta.

Prekoračiti tako majhno reko kot je Prut, ne bo prav nič težko za armado, kot je druga ukrajinska armada, ki je v petih dnevih prekoračila Dugester in Bug. Na severu med Prutom in Dnjestrom je Bukovina, na vzhodu med Prutom in Dnjestrom pa je Besarabija. Po prvi svetovni vojni je bila Besarabija vzeta Rusiji in predeljena Rumunski, toda jo je Rumunski zopet vrnila Rusiji leta 1940.

Moskovsko polnočno poročilo naznana, da je obkoljena garnizija v Baleiju skušala prebiti obroč, toda Rusi so mesto z naskokom zavzeli in Nemci so imeli velikanske izgube.

Prva ukrajinska armada maršala Gregorija K. Žukova je včeraj, poleg tega, da je obkolila Tarnopol in Kamene-Podolski, osvobodila 104 obljedene kraje. Rusi so prekoračili Seret severno od Tarnopola, ki je silno važno železniško križišče 73 milj jugovzhod, od Lvova nato pa so se obrnili proti jugu ter se združili z drugo armado, ki je prihajala od juga. Moskva poroča, da so Nemci od zunaj skušali prebiti ruski obroč in osvoboditi obkoljeno posadko v mestu, toda so bili z velikimi izgubami vrženi nazaj.

Kot naznana Moskva, so Rusi navalili na Kamene-Podolski s severa, juga, vzhoda in zapada ter so odrezali cesto, ki pelje v Črnučice, glavno mesto Bukovine. V petih dneh je bilo na tem kraju ubitih ali vjetih 9500 Nemcev, v 23 dneh ofenzive v Ukrajini pa je bilo ubitih ali ujetih 260,000 Nemcev.

NEMCI V CASSINU NE ODNEHAJO

Boji za Cassino so se včeraj nadaljevali, posebno z artilerijsko in možnarji. Med razvalinami mesta je nemška prva padalna divizija z dvema tankoma raztegnila zaveso dima okoli Continental hotela.

Nemška artilerijska je obstreljivala vas Cairo, dve milji nad Cassinom, kakor tudi okolico Cardito-Cere Grossa, 10 milj severovzhodno od Cassina.

Zavezniški topovi so namestili svoj ogenj severozapadno od Cassina, kjer se Via Casilina obrne proti severu okoli opatijskega griča proti Piedimentu in Roccaceca.

Fronta ob dolenjem teku Garganiana je bila primeroma mirna; samo nekaj artilerijskih strejanj je bilo okoli Cerasule in Minturna.

Nemci so si zopet osvojili eno četrtino Cassina in nemška artilerijska je ojačala svoj ogenj, ker Nemci pričakujejo novega zavezniškega napada.

ORLANDO VSTRELJEN

V četrtek so v Colosseum v Rimu Nemci vstrelili 300 in moči 500 Italjanov v povračilo za bombni napad in polnične boje, v katerih je bilo ubitih 24 nemških gestapovskih častnikov in 14 italijanskih vojakov.

Kot pravi to poročilo, ki je prišlo s švicarsko-italijanskega meje, so bili med vstreljenimi tudi Vittorio Orlando, bivši italijanski ministrski predsednik in glavni italijanski zastopnik na mirovnih pogajanjih v Versaillesu. Mario Badoglio, sin maršala Badoglia in grof Paolo Thaon di Revel, bivši finančni minister.

Poulični boji so se pričeli, ko je bilo med procesijo ob priliki 25. obletnice fašizma vrženih več bomb. Nemci so vstrelili v množico in ubitih je bilo tudi

Winston Churchill je ponovno priznal Titovo borbo

London, 27. marca. — Angleški premier Churchill je včeraj govoril po radiju in je v svojem govoru pouparil, da se bliža ura največjega napora in akcije ter, da je dolžnost nas vseh, da nadaljujemo z našim delom za dosego zmage.

Churchill je dejal, da je njegova sugestija namenjena takoj armadama na polju akcije in zavzenikom v splošnem, kakor onim kritikom doma, ki niso obloženi z odgovornostmi vojnimi, pa zato lahko poljujemo na zapečku modrije in kritizirajo. On, tako je razvidno iz njegovega dolgega govorja, ni zainteresiran v ničesar bolj kot v ujnost načrta, ki je rešil angleški imperij in Anglijo samouziv, neprizakovano in tako, da udarec niti prizakovat ne bo.

Jugoslovanski maršal Tito je dobil tekom Churchillovega govorja ponovno priznanje, kajti Churchill je spet izjavil slednje:

"Zastoji, ki smo jih imeli v operacijah v Sredozemlju, so po drugi strani znatno omiljeni s paniko, ki je zajela Nemce na Madžarskem, v Rumuniji in Bolgariji ter spričo nadaljevanja aktivnosti grških gerilcev in se posebno pa spričo junaske borbe jugoslovanskih partizanov, pod vodstvom maršala Titija."

"Zastoji, ki smo jih imeli v operacijah v Sredozemlju, so po drugi strani znatno omiljeni s paniko, ki je zajela Nemce na Madžarskem, v Rumuniji in Bolgariji ter spričo nadaljevanja aktivnosti grških gerilcev in se posebno pa spričo junaske borbe jugoslovanskih partizanov, pod vodstvom maršala Titija."

HITLER UTRUJUJE ČRTO OB KARPATIH

Adolf Hitler je ukazal, da prepreči vsak spor med svojimi zaveznicami in da utrdi svojo črto ob Karpatih proti naglemu prodiranju rdeče armade, da se rumunska armada umakne iz Kološvara, kjer je bila od 10. marca!

F. B. I. izraža bojazen glede povojskih zločinstev

Ta armada je bila poslana v Kološvar, da prepreči madžarsko grozodejstvo proti rumunski narodnosti manjšini. Na Hitlerjev kaz je prišlo iz Bukačke povelje, da se takoj z vlaki odpelje v obrambno črto ob Prutu, kateremu se bližajo Rusi.

Reuterjevo poročilo, ki je prišlo iz Čehoslovaške, pravi, da na vzhodno mejo Čehoslovaške prihajajo nemške armade, da zastražijo prelaze čez Karpaty.

Rumunski viri poročajo, da so Nemci pričeli iz Madžarske posiljati rumunsko vojsko pred 36 urami, medtem ko so bile madžarske honvedske čete poslane v Karpaty in v vzhodno Slovaško.

Z meje med Madžarsko in Rumunsko so bile odstranjene madžarske in rumunske čete, ob meji so samo policisce straže, pa ni prišlo še do nobenih sovražnosti.

Finski radio je naznail, da je rumunski poslanik v Helsinkih potrdil vesti, da je nemška armada zasedla Rumunsko.

Blizu Bukačke prihajajo velike zaloge nemškega vojnega materjala in posebno protitančne baterije, da varujejo železnicne, na letališču pa so dosegli nemški aeroplani s posebnim namenom, da branijo petrojske naprave v Ploestiju.

Iz Budimpešte prihaja nepotrjeni poročilo, da se je bivši madžarski ministrski predsednik Nikolaj von Kallay splačal skozi nemško črto in rumunsko mejo in da je prišel v Ankaro, kjer je prosil za zaščito.

Madžarsko poslaništvo v Bernu v Švici je objavilo izjavu, ki pravi, da ne priznava nove madžarske vlade. Madžarska vlada je naznaila, da je preklicala madžarsko državljanstvo poslaniku v Stockholmu in Madridu.

GOSTJE NEWYORŠKEGA ŽUPANA

Ko je newyorški župan La Guardia na svojem rednem radio programu ob nedeljah govoril v nedeljo 19. marca o Jugoslaviji, je v svoj urad povabil odlične Jugoslovane iz New Yorka. Na slike so od desne na levo: Kosanović, La Guardia, Adamčić, Maletić, Petrinović in Baloković.

KAROLY O ZASEDENJU MADŽARSKE

London, 22. marca. (ONA). — Grof Mihael Karoly, bivši madžarski ministrski predsednik in prvak tukajnjih "svobodnih Madžarov" je izrazil danes v posebnem interview-u Overseas News Agency, svoj dvom, da bi moglo biti res, da je bil regent admirал Horthy od Nemcev zaprt in da se njegova armada upira nemškemu prodiranju.

Grof Karoly pa je prepričan, da bo nemška okupacija pologoma izvala odpor v mahan madžarskega naroda, ki se bo naslonil na maršala Tita jugoslovanske partizane in na domače podtalne odporne organizacije.

Dejal je tudi, da obstaja že dolgo časa na Madžarskem odporno gibanje v malem obsegu, ki temelji pred vsem na spoznanih nekaterih, da je zelo nevarno boriti se ob strani Nemčije v vojni, ki je zavrela jugoslovanskih strank. Horthyjeva vlada bi se zdaj le rada oprala in se znebljava svoje odgovornosti, ko je stopila na nemško stran in ji omočila napad na Jugoslavijo, in vpad v Rumunijo in Slovijo. Danes že ni več dovolj, da se obrnemo proti Hitlerju. Udariti moramo tudi na Horthyja in njegovo vlado, ki je živel v Jugoslaviji in je izgubljen, Zatiranje, ki bo prišlo zdaj v deželo pa bo odpor pokret pologoma ojačilo, misli grof Karoly.

"Horthy se ne more pritoževati nad tem, da je Nemčija poslala svoje čete na Madžarsko. Zadnjih 5 let je bil njem zvest zaveznik in jo je podpiral z vsemi svojimi silami in sredstvi. Horthyjeva vlada bi se zdaj le rada oprala in se znebljava svoje odgovornosti, ko je stopila na nemško stran in ji omočila napad na Jugoslavijo, in vpad v Rumunijo in Slovijo. Danes že ni več dovolj, da se obrnemo proti Hitlerju. Udariti moramo tudi na Horthyja in njegovo vlado, ki je živel v Jugoslaviji in je izgubljen, Zatiranje, ki bo prišlo zdaj v deželo pa bo odpor pokret pologoma ojačilo, misli grof Karoly.

Iz Jugoslavije

London. — Radijsko poročilo Jugoslovanske osvobodilne fronte koncem prejšnjega tedna navaja, da so čete 2. in 5. divizije v predelu Sandžaku ob srbski meji po več dneh trajajočih bojih premagale mnogočetveno skupino Nemcev in Nediečevih četnikov, ter Ljotjeve edinice. Osvojili so prekoračile srbsko mejo.

V vzhodni Bosni blizu krajev Brčko, Zvornik in Bosanska raca je pričela nemška divizija ofenzivne operacije proti osvobodilnim četam iz Vojvodine. Edinice nemške 392. divizije iz Ogulina so poskušale prodreti na osvobojeno ozemlje, a so bile odbite. Na bojišču je ostalo sto sovražnih vojakov, med temi polkovni poročnik.

V južni Hercegovini je partizanski oddelek uničil sovražni vlak v Popovem polju. Štiri desetine Nemcev je bilo ubitih in mnogo ranjenih. Blizu Rakca je bila zopet raztrgana železniška proga, kar je povzročilo zastoje prometa za dva dne.

Partizanski oddelek iz Istre je iztril nemški vlak. Pri tem je bilo ubitih 60 Nemcev.

Slovenske partizanske edinice 6. brigade so uničile rudniške naprave pri Pohorju.

Na Štajerskem so naše čete

od nas smo študirali taktike tega generala tako temeljito, da jih poznamo dodobra, kakor odprto knjigo. Tito pa razume taktiko še najboljše. "Stonewall" Jackson je skušal dosegiti isto stvar, kot mi — razkosati sovražno armado, ki je bila večja od njegove in obenem integrativno pravčasnega umikanja, da sovražnik ne more nikdar do živega svojim poštevom izbiti.

Dedier je polkovnik iz Okšome home povedal, da so Jugoslovani staremu ameriškemu generalu tako hvaležni za pomoč, ki jim jo nudili njegova strategija, katere so se natušili, da so pripravljeni položiti venec iz hrastovih listov na njegovo grobno, ko bo vojna minula.

Vstopite ta mesec v članstvo v družbi dediera Ameriškega polkovnika ter nadaljeval: "Mnogi

Rdečega križa.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenski Publishing Company. (A Corporation)
Frank Saker, President; Ignas Hušč, Treasurer; Joseph Lupsa, Sec.
Flag of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 8-1243

ZAPRAVLJANJE DENARJA JUGOSLOVANSKEGA NARODA

(Konec.)

Ob času, ko je Hitler pregazil Jugoslavijo, je bilo v Združenih državah naloženih \$60,000,000 — \$40,000,000 v zlatu, kar pa v tujem denarju.

Od tega denarja je Fotič v dveh letih dvignil \$20,000,000.

Proračun vlade kralja Petra znaša na leto \$10,000,000. To je lahko plačati, kajti denar se dvigne v ameriških bankah.

Omenjeni bivši visoki jugoslovanski uradnik pravi, da ne in tudi misli, ne more, po kaki postavi je mogel ameriški akcijskih uradov dovoliti, da se dviga v ameriških bankah načeni denar za jugoslovansko vlado, kajti nobene jugoslovanske postave ni, ki bi to dovoljevala.

Ko je nek zastopnik lista "PM" od zakladniškega urada hotel dobiti nekaj splošnih pojasnil glede jugoslovanskega denarja, mu je bilo povedano, da je za to odgovoren in pristojen državni departement in da zakladniški urad samo izvršuje njegova narocila. Od državnega departmента ni mogoče dobiti nikakega pojasnila.

Na vprašanje, ako poslanik Fotič porablja dvignjeni denar v propagandne svrhe in namene, je bivši jugoslovanski uradnik odgovoril, da Fotič porablja mnogo denarja v propagandne namene, ne ve pa, kako visoki so ti izdatki. Sploh pa po njegovem začrtku ni mogoče dogmati teh izdatkov, kajti jugoslovanski proračun vsebuje mnogo tajnih vneskov.

In po kratkem pomislu je rekel:

"Mislim, da Fotič mnogo denarja porabi tukaj. Ravno tako mislim, da vrla kralja Petra porabi mnogo narodnovega denarja."

Pravi, da nekoliko razume, zakaj so Združene države tako posne, da bi priznale maršala Tita. Sam ni takoj stopil v Titov tabor in je prepričan, da bodo Združene države slednjic iznale, da so storile krivico, ker so dovolile, da se podpira jugoslovanska vlada v Kairu z denarjem, ki ni ujena last.

In končno je rekel:

"Prepričan sem, da bodo Združene države nekega dne vrle ta denar narodu. Vlado bodo nekega dne vprašali, zakaj je dovolila, da je bil denar izročen napačnim ljudem. Na to vprašanje pa ne bo imela odgovora. Ne bo moga opraviti vojne dejanja. Ker pa je poštana in pravična vlada, bo ta denar plačala iz svojega lastnega žepa."

To je članek uglednega lista "PM", ki podaja o vseh važnih svetovnih dogodkih in razvojih vedno zelo zdravo kritiko.

Ko so nekateri jugoslovanski ministri pribrežali v Ameriko, jim je poslanik Fotič na široko odprl svojo blagajno in zajemal so iz nje z veliko lopato. Poleg tega, da so redno dobivali svojo plačo menda po \$1000 na mesec, so dobivali še dodatne zneske za potovanje stroške, ker so zelo mnogo potovali.

Na peti Ave. v New Yorku si je Jugoslovanski Informacijski Center najel veliko hišo, v kateri je nastanil svoje urade, v katerih je bilo okoli 40 nastavljenec. Tam so sestavljali poročila o dogodkih v Jugoslaviji in jih pošiljali raznim jugoslovanskim listom po Ameriki. Seveda so bila ta poročila sestavljena enostransko in bila so dvomljiva. V teh poročilih je bil največji jugoslovanski junak general Draža Mihajlović. Informacijski Center je dobro vedel, da je Mihajlović izdalec in je edini Tito, ki se bo proti Nemcem in Italijanom. Podeljeno času še je resnica prišla na dan, tdelj pa je bil Informacijski Center zaprt in njegovi "uradniki" so se razvili na vse vetrove kot podgane s potapljaljajoče se ladje. Med lužbenici je bilo mnogo takih, ki svoj živi dan še niso nikdar delali, toda Center jih je najel, da so odpirali vrata: drugi so včasih pobrisali mize in stole, pa so dobivali lepo plačo samo zato, ker so bili Srbi.

Danes, ko tega urada ni več, pa je še vedno nekaj "zastreljih ptic", katerim poslanik Fotič se pošilja čeke vsak mesec. Kako bo Fotič odgovarjal, ko ga bo narod vprašal, v kaj svrhu je v dveh letih zapravil 20 milijonov dolarjev denarja, ki je bil last jugoslovanskega naroda? Kako se bodo zavarovali oni, ki so dobivali ali pa še dobivajo od Fotiča denar, pa sami ne vedo zakaj?

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo,
in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopolnjanje lista, lahko gredo upravnosti na roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vnaprej plačano naročino. ALI NE BI OBNOVILI
SVOJO NAROCNINO ŽE DANEŠ?

DUŠA JUGOSLAVIJE

I

27. marec in Narodni osvobodilni pokret.

Veliki zgodovinski dogodki dobe svoje pravo označenje zavijejo čas. Njihova važnost raste pri pogledu v preteklost; ko gledamo nazaj, se dvigajo ti dogodki iz razvoja vsakdanjih dogodljajev, kot visoki planinski vrhovi iznad dolin in ravnin. Še sasoma po-stanejo kožipoti zgodovine.

Ko so narodi Jugoslavije strmolgrali svojo izdajniško vlado dne 27. marca 1941, so s tem mogočnim nastopom izvajali gnev tedanjega gospodarja Evrope, Hitlerja in svet je bil zavzet nad tem činom. Medtem ko so mnogi navdušeno obdrabovali korak in drzno odločnost tega malega ljudstva Evrope, je večina državnikov in političarjev smatrala ta postopek malega jugoslovanskega naroda za "vratolomnost in nerealistično nesmiselnost."

Izgledalo je, kakor da so se Jugoslaviani odločili, da sami se izhrisejo s površja zemlje, oziroma iz evropskega zemljevida, s tem na videz nejavni in nezaslušnim ter brezupnim korakom. V dobi, ko se je smatralo za "realistično" skloniti glavo pred nemškimi zavojevalci, ko je celo mogočna in trdn Francija po prvej večji porazu kapitulirala brez nadaljnje borbe, se je vidiel 27. marec mnogim kot anachronizem — nekaj, kar ni spadal v tekočo dobo in čas. Zastareli duh umirajoče Evrope stare, korumpirane Evrope, — Evrope apžarstva in Monaka, — jugoslovanski dogodek edini pojavi uteha, na obzoru svobodo ljudskega sveta. Kdo se ne spominja onega za Hitlerja velikega momenta, ko se je v razgovoril z japonskim vnašim ministrom Matsukom razčerpal, kot gospodar Evrope, pa mu je narod Jugoslavije spodnesel ravnotežje? To vrzenie iz ravnotežja je bilo Rusiji šest tednov dragocenega časa — danes si lahko logično mislimo, da je tisti dogodek vplival tudi na Japonce tako da so svoj napad na Ameriko odgovorili srednje, katero visoko nadkriljajo najfantastičnejše sanje Hitlerja, a koraka naprej tudi s tempom ameriške produkcije v primeri, s katero je nemška produkcija danes, kadar bi se kosal majhen slaboten stroj da nadkrili velikega. Doba Teherana se zdi oddaljena od dobe Monakovega in Bordeauxa, sedeža francoske vlade z časa kapitulacije. Danes vemo, da je bil 27. marec 1941, eden najsvetlejših in najvajejših dogodkov sedanjega svetovne vojne.

Danes, ob tretji obletnici zgodovinskega dogodka smo v stanju pravilno prečiniti 27. marec 1941. Zgodovina koraka naprej z brzimi stopinjam, s korakanjem rdečih armade, katere tekoča ofenziva sklene glavo pred nemškimi zavojevalci, ko je celo mogočna in trdn Francija po prvej večji porazu kapitulirala brez nadaljnje borbe, se je vidiel 27. marec mnogim kot anachronizem — nekaj, kar ni spadal v tekočo dobo in čas. Zastareli duh umirajoče Evrope stare, korumpirane Evrope, — Evrope apžarstva in Monaka, — jugoslovanski dogodek edini pojavi uteha, na obzoru svobodo ljudskega sveta. Kdo se ne spominja onega za Hitlerja velikega momenta, ko se je v razgovoril z japonskim vnašim ministrom Matsukom razčerpal, kot gospodar Evrope, pa mu je narod Jugoslavije spodnesel ravnotežje? To vrzenie iz ravnotežja je bilo Rusiji šest tednov dragocenega časa — danes si lahko logično mislimo, da je tisti dogodek vplival tudi na Japonce tako da so svoj napad na Ameriko odgovorili srednje, katero visoko nadkriljajo najfantastičnejše sanje Hitlerja, a koraka naprej tudi s tempom ameriške produkcije v primeri, s katero je nemška produkcija danes, kadar bi se kosal majhen slaboten stroj da nadkrili velikega. Doba Teherana se zdi oddaljena od dobe Monakovega in Bordeauxa, sedeža francoske vlade z časa kapitulacije. Danes vemo, da je bil 27. marec 1941, eden najsvetlejših in najvajejših dogodkov sedanjega svetovne vojne.

Baš v času, ko so narodi Evrope izgubljali vso nadar in vero, da je mogoče nuditi odporni zavezniškim silam samo dve diviziji, dočim je Tito tedaj držal na terenu sedem nemških divizij in s tem brez dvoma doprinесel veliko k temu prvenemu angleško-ameriškemu uspehu na evropskih tleh. In za časa sedanje borbe v Italiji, po besedah samega Churchilla, drži Tito s svojo osvobodilno vojsko več nemških divizij nego jih ima proti sebi postavljenih zavezniških vojska v Italiji.

Narodni osvobodilni pokret s svojo izkušeno 300,000 ljudi je temeljno oporišče celega balkanskega polotoka. V času ko rdeča armada napreduje z nevzdržno brzinou proti Balkanom in ko se more z vsakim dnem pričakovati zlom osišča v Rumuniji, a še posebno v Bolgarski, je to oporišče največje važnosti. Titova vojska je že v temi zvezzi z narosačočim pokretom bolgarskih partizanov, kajti dr. Sandolaka v Londonu deluje kot pooblaščen zastopnik bolgarskih demokratičnih sil, potom katerih se izraža težnja bolgarskega

Rojake prosimo, ko pošljemo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

ZA SPREMEMBO

(Konec.)

Včasih čitate na prvi strani brez uredniške cigare veliko malo obsežnejše članke o Rusiji, besed namizati iz dneva v dan ali kakem drugem času primernem predmetu in za temi tudi tiči žensko krilo so-uredništva. Zanimivosti o ženskem svetu naravnopravno pridejo enako pod to področje . . . pa pomislite in preglejte, če se ne da tudi

VSEM JUGOSLOVANSKIM STARŠEM!

Danes služi v vojnih silah

Združenih držav na desetisočih sinov in hčera južnoslovenskih staršev in nahajajo se na oddaljenih frontah Vzhoda in Zapada, kjer se bore proti sovražnikom naše demokratske dežele. Naši hrabi sinovi brajmo s svojo krovjo našo domovino Ameriko, trtujoč svoja mlada življenja za zmago nad tiranijo nacizma in fašizma in vzpostavljanje svobode in pravice med ljudstvi in narodi.

Upravnista žveda ne kaže kar takole prezreti. G. upravnik je tisti na katerega od

padejo vsi križi in težave gospodarske ozir: finančne strani

lista. On je tam za tisto mizo,

kjer se odpira pošto in če pri-

de od kod kaka zafriklen, je on

prvi ki ura pogotoviti neza-

žljene komplimente, da se iz-

ognem rablji druge primernije besede.

Sicer pa ima včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr. zadnjič, ko je neka naročnica naj-

prej list pustila, potem pa čez nekaj časa sporočila, da ji je po

listu dolžen in si ga spet na-

roča. Ta dan se je naš upravnista

veda včasih tudi kaže veseljejo uro, kot n. pr.

Kratka Dnevna Zgodba

STANKO MAJCEN:

"SLADKO JE UMRETI ZANJ"

Na stopnicah je stala zane-ko, je Rovtarju pomolil list tik talka Anamarja, kriilla z roka pred oči.

"Jaz nisem nič kriva, jaz nisem nič kriva!"

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal na hodniku dobrohoten basoveka, ki je bil pred par trehnik zaprl vnanja vrata.

"Pomislite, človek božji — jaz pometam — pometam — in m' kaj mi trči metla! Pod klopjo je tema, kdo vidi pod klop, če je tema! Jaz, stara žena, že celo ne vidim, če je tema."

Filozof Simon Rovtar je izprevidel, da od vsečilične zmetalki ne more izvedeti, kaj je vzrok kriku. Krenil je torej v notranji hodnik, odker je — v tem pozrem času nekaj ne navadnega — še prihajala plinova svetloba, in kjer se mu je zdelo, da čuje moške korake.

Duri v žensko garderobo so bile na stežaj odprte, skozi okno sta se svetili čeladi dveh mestnih policajcev. Eden njiju je klonil nad nečim črnim, dolgim, ki je ležalo na klopi, drugi je stal pod plinovo svetilkovo dehtivo razbiral v belem liščiu.

Rovtar je pomolil glavo skozi duri, laben lizolov vonj mu je puhal v obraz.

Zenski, kje ležala na klopi, ni mogel videti v hlee. Zapazil je le dvoje drobnih belih rok, ki sta spredaj in zadaj viseli raz klep, nakiteni s tenkimi, za molklosrebrnimi obroči na klonjenje, gornjih nadstropij.

Pred durmi se je bila medtem nabrala gruča ljudi, izvene študenov, ki so bili na zmetalkino vpitje pribegali v alvo. Rovtar se je prebil skozi nje in stopil na cesto.

Debelo megla je kriila tlač in skozi njo je rosil tenek dež. Ulica se je zdela globlja, ljudje manjši, svetilke nižje in svetljimi, okornimi čevljii in se okremlj.

Pomirite se, saj je tudi jaz ne unem. In me prav nič ne miče, da bi zvedel, kaj me ne briga. To so zasebne zadevy posameznika in le kdor nima svojih, se vtika v tuje. Kdor ima sam s seboj dovolj sitnosti je vesel, če reši v vsakem posameznem slučaju lastno latinsko.

Tujec se je ozrl in Rovtar se je ustrasi in jenjega obrazu. Dvoje okrogih svinčenih oči je bodilo izpod obrvi kakor dvoje patronskih krogel, polt je bila izredno bleda in gladka.

Rovtar je umaknil pogled in ga potopil v meglo. Okna nasprotnega poslopja so žarelka oči, ki sta zdeli globlja, v krovu, ki so hiteli za hrbot, so se navidez zopet pogrezali kdovkam globoko pod cesto. Signali železne so zvezni ubito, kopita, kjer so petekata kakor ovita s canjamami.

Tiz motnjave gibanja je le tu in tam ostrejša črta stopila v vidik, zdaj črni rob kočije, ki je Šiniha mimo rame, zdaj kričila prog vzprednjic, ki je mokra in svetla krenila stran. Sredi ceste je stal stražnik in krilil z orokavičeno roko v zraku.

Rovtar je šel med ljudi in hitel h kanalu. Par deklijih rok mu je ni izginilo izpred oči. In zaeno mu je vstajal stud pred ljudmi, ki jim je na milost izročen vsak tak človek, bodisi žganjar, ki je zmrznil pod stopnicami, bodisi dekle, ki ji je lizol pregrizel želodčno steno.

Ozrl se je in zapazil človeka ki mu je sledil v razdalji desetih korakov. Na pločatih ramah je visel havelok, glava je tičala na vratu, ki ni rasel med ramama, temveč iz prsi.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi čovek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega svetlikanja in konca tam spodaj. Skozi meglo se je videlo vse kakor skozi pajčolan, ki je delal kanal še globlji, curek še ožji, lok svetilk še strmejši.

Rovtar se je domisil na lističi, ki ga je pod svetilkovo držal v roki, na lepe, z mirno roko pisane besede na njem in na človeka v haveloku, ki mu je sledil vso pot, približal tako daleč, da je stal ob onem koncu klopi in mu gledal naravnost v obraz.

"Dovolite, da sedem," je rekel z nekoliko boječim glasom in se spustil poleg Rovtarja na klop.

"Vi prihajate z vsečiličico." Rovtar je prikimal in si zavilnil ovratnik. Za hrbotom v kanalu je drdral vlak in oblik

Dima je zavil drevesa in glave ljudi v neprodorno sivino.

"In ste videli nezgodoto?"

Rovtar je zopet prikimal in se na tihem sramoval da še ni pozabil onih rok.

"Ta list ste našli pri jiji?" Tujec je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Oseba ga je držala zmetalko v levici, ko sva došla na vlega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Ta list ste našli pri jiji?" Tujec je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

"Kaj je vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

spiritovim plamenom. Povabil sem jo v izbo. Sloko, kakršna je bila, jo je vedno zeblo. Oblike je imela takšno, kakršno imajo vse: prikrojeno za polete in muf in kožuh za zimo. Da je te ni zeblo v vrat in roke, drugo telo je bilo "neobčutno". Kajpak samo na videz. Ali ste že video žensko, ki ima muf in kožuh in v poletni obleki stoji na koren ulice in se trese mraza. Vidite, in tu se je pri njej začelo nezavadenje zatajevanje da hrane in drugih potrebuje, niti ne omenim. Čaj ji je bil glavne jed, in če si je kruh posmazala z maslom, ali s strdro, je to bilo že kosio. Videl sem, kako se je sušila od dneva v dan in kako je čudovito ozka njena brada. Želodec sploh ni več imela, ko se je začela tista modra s tenkim pasom.

Seve tud jaz, ki sem imel lepsi kabinet, in ki sem si kuril pozimi, nisem imel vedno denarja. Jaz, vidite, sem zopet razšpen. Če v tednu enkrat ne morem vreči srebrja po mizi, nisem notranje zadosten. Troškov imam čez glavo. Kajkraj moram izprazniti možno, da si ohramim ugled, ime, ki zveni takorekoč kakor denar.

Posodila mi je toranj prvih posodila drugič in tretjič — mnogo mnogokrat. Ker nihodnik terja, jji nisem vred. Saj se je grela v moji sobi in tudi lepih besed je bilo mnogo med nama. Delala je nekaj zadnjih čas, ali kaj nisem se brigal. In ko je nekega večera z objekanimi očmi posedela na moji zofi in mi je povedala, da je padla, sem vedel da ji moram vrniti. A takrat nisem imel čez dva dni tudi Gospodinje ne posojojo radi in tako je najprej prodala nekaj svojih oblik. Kaj je do bila zanje, ne vem. Gospodinji pa je vredna, da je vredna. S kakimi malenkostmi vam je bila zadovoljna ta ženska!

Rovtarju se je oči dejala kloku, kjer so prihajala v mojo izbo in pozvalo se ji je, da ji nisem vedel. Tudi jedla ni nihče več od tistega časa, zakaj njen obraz je prihajala čudno bel in njene roke so bile lepo od dneva do dneva.

Takrat se mi je zgodila nešreča. V fabriki se mi je zlomil dragocen sveder in polovina odškodninine bi bil morski, kjer si je grela peste nad plačati jaz. Kaj je predala.

Rovtar je šel med ljudi in hitel h kanalu. Par deklijih rok mu je ni izginilo izpred oči. In zaeno mu je vstajal stud pred ljudmi, ki jim je na milost izročen vsak tak človek, bodisi žganjar, ki je zmrznil pod stopnicami, bodisi dekle, ki ji je lizol pregrizel želodčno steno.

Ozrl se je in zapazil človeka ki mu je sledil v razdalji desetih korakov. Na pločatih ramah je visel havelok, glava je tičala na vratu, ki ni rasel med ramama, temveč iz prsi.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi človek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega svetlikanja in konca tam spodaj. Skozi meglo se je videlo vse kakor skozi pajčolan, ki je delal kanal še globlji, curek še ožji, lok svetilk še strmejši.

Rovtar se je domisil na lističi, ki ga je pod vodo vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi človek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega svetlikanja in konca tam spodaj. Skozi meglo se je videlo vse kakor skozi pajčolan, ki je delal kanal še globlji, curek še ožji, lok svetilk še strmejši.

Rovtar se je domisil na lističi, ki ga je pod vodo vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi človek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega svetlikanja in konca tam spodaj. Skozi meglo se je videlo vse kakor skozi pajčolan, ki je delal kanal še globlji, curek še ožji, lok svetilk še strmejši.

Rovtar se je domisil na lističi, ki ga je pod vodo vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi človek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega svetlikanja in konca tam spodaj. Skozi meglo se je videlo vse kakor skozi pajčolan, ki je delal kanal še globlji, curek še ožji, lok svetilk še strmejši.

Rovtar se je domisil na lističi, ki ga je pod vodo vzdihnil kakor človek, ki ga tere nekaj zelo hatega, čemur pa niti najmanj krit, in se je presedel da je napisala pred smrtjo in bliže.

Rovtar je ob kanalu krenil na leve in se izgubil med drevesi. — Kanal bi človek mislil, je voda. V istini pa je bil ogromen zidan jarek, na katerega dnu se je cedit ozek curek gnajnice. Lok svetilk, ki je spajal bregovo, se je zrcalil v njem in zelenega, rumenega, višnjevega

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

148

Nekaj mladcev je steklo do nakopičenega dračja in zapalo visoke kresove. Drugi so prinesli smolnice in jih užgali zapored ob cesti in po foru.

Kakor bi plula viha na razburjenost od Iztoka na vendar, tako je bila vsa vojska, mladenke in tolpa, omamljena. Dekice so obkrožile, odete v haljice, pristan. Plameni grmad so jih razsvetlili, vedno čarobneje, čim bolj je temelj večer takor bi bile priše morske vile iz valov in bi na bregu vodile raj.

Ko je luč grmad dosegla ladjo, je potihnil šum in šepet, tisoči oči so se uprli v lepo jadričico, ki se je ponosno in zato slovensko bližala bregu. Videli so, kako so se zgibale sence po jarbolih, kako so se stiskala jadra, giniča, izginiča, povezana od mornarjev. Udarei vesel so zašumeli in tenka ušesa so že začela Radovanove strune.

Takrat se ljudstvo ni moglo več premagati. Zaklicalo je v zavrsnikalo, da se je razleglo po morju.

Piav blizu kraja se je ladja ustavila. Vreteno je zaškrpalo, sidro je utonilo in pripele jadričico k dnu. S krova se je zazibal čoln, padla festvie, po nji so se pojavile sence in se skrile v čolnu.

Vse je zopet molčalo, vse dihalo z dvignjenimi prsimi in čakalo. Na valovih se je zazibala rdeča lučka, strune so zapale svatovsko pesem. S tihimi udarei so gnala vesla čolniček k obali. Se nekaj zamahov, nekaj uporov v vesla — čolniček je trčil h kraju.

Ročni brodarji so skočili iz čolna in ga pritegnili k bregu. Tedaj se je zganila filozefska oglavnica v čolnu, ob njej sta se zasvetila ob žaru planem dva živalca dialemačka v krasnih laseh, dve vittki postavi sta odgrnili plašča in se prijeli Epafrodit. Na belih rokah so zablesteil dragi obročki. Irena in Ljubinica sta stopili iz čolna.

"Pax cirene!" je izpogovoril Epafrodit in izpustil deklaracijo. In dialemačka sta se sklonila na zlata oklepa — Radu in Iztoku.

Nad je molčal kakor zamamljen, samo ognji so praskali in konji udarjali ob granit. Dekleta so drhtile, očarane s krasotom Irenine, vzračovane od Ljubinice sreče. Sam Epafrodit je obstal kakor izklesana misel zantaken v ljubiči dvojici, ki sta pili v nobljivih stičo, za katero ni izrazen ni besed. Oglavnica mu je zdrsnila z glave, z belimi lasmi hemuziljenimi, odkar je odel filozofsko haljo, se je poigraval jug, v duši je začel glas usode: Dovršeno! Česar nimam sam, cesar nisi nikoli imel, to si dal drugim, edino in največje — ljubezen. Dovršeno! V očeh se mu je zasvetila rosa, raztajalo se mu je sreča in mirni stoik si je otril solzo. Obrnil se kakor od strame in se ozrl na zbor deklet. Iz starih svih je šinil plamen začudenja. Njegov umetniški okus je znal viharno čustvo in zašepetal zadivljen:

"Na Afrodito, kak narod! Takih lakti nima sam dvor! Mehoreče, nima! Kakot ti hodile z Diana, kakor Atena z Akropole!"

V tem je nerodno prikobil poslednji iz čolna — Radovan. Prijel se je strume in se ozrl po Iztoku, po Ireni, po Ljubinici. Starega godega je stisnilo v gulu, sladka grenkost mu je zazila oko, ustnici sta se mu stresli. Zajokal bi bil na glas, da ni siloma potegnil zraka skozi tresiči se nosnic. Preiznagal se je in udaril ob plunko, tiki molk je bil prebit, iz deklarke zpora je zadonela ženitna pesem.

Takrat se je šečel zdramil Iztok iz omotice in se domislil Epafrodiča. Obrnil se je do njega, se bizantski priklonil in v prosečini ustnicami govoril:

"Prejasni, kako naj ti povrnem?"

"Bodi srečen, Epafrodit ne dolžuješ ničesar! Pojdimo. Večer je hladan!"

Vsi so se okrenili in napadli skozi vrste jezdecev po cesti preko fora v pretorij. Za njimi so se zbrale deklice prevojočega Radovana. Tcipa je vriskala, voščaki so zklikalji pozdrave.

Epafrodit se je čudil: ob silnih velikanih, ki so sedeli na konjih in ponavljali: "Kakšen narod! Kakšen narod!" Iztoku je dejal:

"Mehoreče, dobro sem te izšolal! To so palatinci, ne barbari!"

Ko so se dospeli v pretorij, jih je vedel Iztok v sobo, katero je pripravil Ireni. Prav tista je bila, kjer je nekdaj stanovala pri strici Ruetiku.

Tu je Irena zagledala ikono Bogorodice na steni. Snela je diadem, pokleknila pred podobo, magnila glavo do tal in molila:

"Hvala, slava, čast in zahvala tebi, Sveta, Prečista!"

Kakor gnan s čudovito silo, je upognil Iztok ob njej kočeno in šepečal za njo:

"Hvala — slava — čast — —"

Epafrodit pa je v tem hipu razprostril roke nad klečečima in govoril kakor očak s slvesnim glasom:

"Moj konec je vajin začetek. Česar nisem imel, darujem vama. Zublja, ki sta goreče hrpenela drug po drugem sta se danes strnila. Nebo naj priliva olja tej sveti luči, da bo gorela jasno do smrti. Mir, mir na veke, Amen."

Irena se je v solzah dvignila, prijela ga za roko in mu jo poljubila. Iztok se je slionil do tal in mu pojubil nogo. Epafrodit je dvignil Ireno k sebi, jo pritisnil na prsi, prijel jeno glavo in jo pojubil na čelo. Nato je objel Itoka, ga pojubil v lice in rekel:

"Blagoslovjen sin treh očetov: Svarunov, ki te je rodil, Epafroditov, ki te je učil, in Radovanov, ki je tkal niti usode. Blagoslovjen, svobodni sin svobodnega naroda!"

"Odpusti laž," je jecjal Iztok, ko je čul, da ve Epafrodit, kako sta ga z Radovanom prevarila.

"Ni bila laž, sin treh očetov!"

V tem so prinesli Epafroditovi suržni z ladje dragocenih daril za Ireno, jedi in dragega vina.

Epafrodit je sedel za nekaj hipov sredi presrečnih, nato pa vstal in se poslovil:

(Nadaljevanje prihodnjih)

VSI NA SPOMINSKI SHOD V NEDELJO V BROOKLYN!

Cvetna nedelja naj bo letos ljuje in ves svet se ji divi. Mi, za našo naselbino tako praznično, smo bratje in sestre teh borčen in slovesen dan, kot je bice za svobodo in pravico, ne la ona nedelja v lanskem septembru, ko smo posvetili Spominsko tablo našim fantom. borbenosti jugoslov. ljudstva, možem v dekletom, ki so v ampak bomo pokazali na evertuski ameriških vojnih sil, na nedeljo, da stojimo trdno na tipografska napaka. Pred letimi so nekateri zvrigli vse neprijetne napake v slovu ali

Nekoliko o "škratih" ...
Zadaje čase ste že več čitali o škratu, povedati vam pa moram, da v angleških tiskarnah, kjer se tiskajo dnevniški, ga ni mogoče že več let najti.

Če katerikrat pride na svetlo, ga ne označijo kot "škrat", pač na tipografska napaka. Pred

na strani naših borbenih ljudi letimi so nekateri zvrigli vse neprijetne napake v slovu ali

Naš pisatelj Louis Adamč karsibodi na "škrata", se je

bo dan prvič med nami, da pa dogodilo, da so se neki ček-

nam v tedni 2. aprila ob prilikih stavev naveličati teh predlagati spregovori nekaj besed in zvanju in so celo stvar temeljito preiskali, in so ugotovili, da je

škrat v 90 odstotkov slučajih nastal v upravnosti oz. uredništva. V uredništvu, ker so

stavev izročili rokopis, brez, da bi si vzel čas, da bi ga

prej temeljito prečitali; ker so izročili rokopis, ki je bil tako

tesno napisan, da skoro vsaki

stavev, je moral si nabaviti čas, da si ga je moral preči-

tati; in ker, ko je stavev izvr-

šil delo in je bil uredništvo predložen odoris, je bil površno

prebran. Kar se pa tačice upravništva se je pronašlo, da ni bilo

nikoli dovolj denarja, da bi se

prenovili stroji ali saj, da bi

poskrbeli nove dele za stroje,

črke, itd. Drugih 10 odstotkov

škratov, pa so ponjeno prizna-

li stavev, da so zanje odgovor-

ni. Po tej preiskavi ni bilo več

slišati o škratih oz. tipografi-

skih napakah.

Črkostavec,

GLASOVI OD NAŠIH VOJAKOV

Piše Leo Zakrajšek.

Naš fantje in može odhaja v vojsko drug za drugim. Iz naše newyorske naselbine, ki ni posebno številna, jih mora sedaj biti že nad 300 v uniformi. Med njimi je tudi nekaj deklet Lahko se računa, da je nad 10 odst. cele naselbine v vojski. Najbržje je po drugih naselbinah odstotek enako visok. A če pogledamo naše časopise, zlasti nekatere, pa vidimo, da dobiva ta desetina ameriške Slovenije, jih može pozornosti in prostora.

Moj namen je bil, da iznadam stare prijatelje v Brooklynu z božičnimi pozdravji ter tako vidim, če se kdje spominja močerečega tajnika. (Abeloff je bil tajnik Skupnih društev v New Yorku). Izgleda pa, da so vse zlasti nekatere, kajti pa vidimo, da dobiva ta desetina ameriške Slovenije, jih može pozornosti in prostora.

"Jaz sem tukaj že nekaj mesecov in tukajšnji vedno zeleni na bojišče se vojskovanati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMEKE redno.

V njem najdete zemljevidec vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našnjim poročilom.

Naznanilo in Zahvala

Naznanim vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil v premogovom Leyden Mine, Colo., moj brat —

Matt Glazar

6. marca, 1944 okoli 9. ure zjutraj se je utrgalo več kot tono premoč nad njegovo glavo ter je bil takoj mrtev. Ob tem smrti je bil pokojni star 55 let. Bil je samski; doma je bil iz vasi Slavina na Notranjskem; v Ameriki je bil 40 let.

Pogreb se je vrnil 10. marca po katoliških obredih z močjo zavetno v slovenski cerkvi v Denverju, katero je daroval Rev. J. Judnič. Pokopan je bil na Mount Olivet pokopališču v Denverju.

Dolžnost me veže, da se lepo zahvalim vsem, ki so se udeležili pogreba in nam pomagali ob času nesreč.

Hvala vsem za darovane evtljice in tistim, ki so pčarali za sv. maše za pokojnega, ter nosilcem krste, ki so bili od Leceta, kamor je pokojni spadal — U. M. W. A.

Hvala mojemu bratu in njegovi hčerkki, ki sta prisluščala na pogreb in Florence, Colo.

Hvala vsem, ki so nam osobno ali pismeno izrazili sožalje, ter nam izkazali pomoč in naklonjenost.

Teh, pokojni brat, naj bo lahka ameriška groba ter počivaj v miru. Mi te bomo ohranili v trajnem spominu.

Zahvaljujem ostale:

MRS. V. SLAVEC, sestra v Lafayette, Colo.;
Brat v Florence, Colo.; brat v Cleveland, Ohio;
ema sestra v starem kraju ter več sorodnikov.
Lafayette, Colo., dne 15. marca, 1944.

NOVA IZDAJA

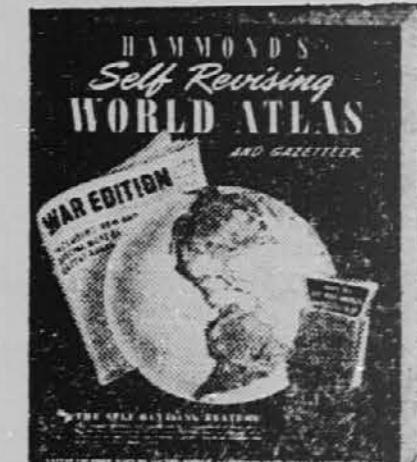
Hammondov S V E T O V N I A T L A S

V njem najdete zemljevidec vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U N A R O D A", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

PRISPEVAJTE V VOJNI FOND RДЕCEGA KRIŽA ZA 1944. LETO!

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali	19 Tokraj in onkraj Sotle
Spisal Damir Feigel	Spisal Fridolin Zolna
2 Kreutzerjeva sonata	22 Slovenske balade in romance
Spisal L. N. Tolstoj	Uredil C. Golar
3 Sto ugank	23 Zbrani spisi za mladino
Spisal Oton Zupančič	Spisal Engelbert Gangl</td